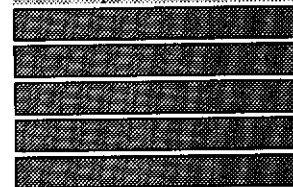

نیروی انسانی - اشتغال

اشتغال، مشکل بزرگ آینده

قسمت اول

فرآیند عرضه و تقاضای نیروی کار و بیکاری در ایران

مرکز تحقیقات و بررسیهای اقتصادی اتاق ایران

دکتر امیر هوشنگ امینی

مقدمه

۱۳۷۰ است که توسط مرکز آمار ایران انجام پذیرفته است. متناسفانه آمار و اطلاعات تفصیلی مربوط به سالهای بعد از ۱۳۷۰، آمار و اطلاعات برگرفته از سرشماری یا نمونه گیریها مانند: تعداد شاغلین بر حسب گروه های سنی،

بدوناً با پدید آوری و رشد که به طور کلی منابع اساسی آمار و اطلاعات مربوط به کم و کیف نیروی کار، اشتغال و بیکاری در ایران منحصر به سرشماریهای نفوس و مسکن سالهای ۱۳۳۵، ۱۳۳۵، ۱۳۳۵، ۱۳۶۵ و طرح آمارگیری نمونه جمعیت در سال

گروههای عمده فعالیت، گروههای اصلی شغلی، وضعیت شغلی، به تفکیک شهرویان، بیکاری، چگونگی توزیع شاغلین و بیکاران بر حسب استانها، تعداد بیکاران بر حسب گروههای سنی، تحصیلات بر حسب جنس، مناطق شهری و روستایی و اطلاعات بیشمار مورد نیاز دیگر در دسترس قرار نگرفت. بدیهی است در برخی زمینه ها پاره ای اطلاعات به صورت پیش بینی همراه با کاربرد مربوط با بکارگیری روشهای گوناگون توسط برخی سازمانها انجام پذیرفته و یاد دست انجام است (مانند: پیش بینی تعداد نیروی کار، میزان فعالیت، پیش بینی اشتغال جدید با فرض نسبت سرمایه به برای ایجاد یک شغل در بخشهای مختلف و فرض بهره وری کار در بخشهای مختلف و هدف تعیین تولید ناخالص داخلی و ارزش افزوده در بخشها). نکته مثبتی که در برنامه پنجساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور پیش بینی شده است، اجرای دو طرح است که در صورت اجرا می تواند اساسی برای برنامه ریزی در زمینه های گوناگون توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور به طور اعم و ایجاد فرصتهای شغلی جدید به طور اخص قرار گیرد. این دو طرح عبارتند از:

۱- اجرای طرح نمونه گیری از وضعیت اقتصادی و چگونگی اشتغال خانوار به صورت سالانه.

۲- اجرای طرح جاری جمعیت و نیروی کار به منظور تامین اطلاعات مربوط به چگونگی تحولات جمعیت، بازار کار، نیروی فعال و شاغل کشور در مقاطع ۱۳۷۵-۱۳۷۴

به هر تقدیر هدف از تهیه گزارش حاضر بررسی کم و کیف فرآیند عرضه و تقاضای نیروی کار و بیکاری طی سالهای ۱۳۵۵-۷۰ و پیش بینی آینده نگر در مورد عرضه و تقاضای کار و به زبان ساده تر فرصتهای شغلی جدید و مورد نیاز

در ایران است. بنابراین روشن است که این گزارش باید در دو قسمت تهیه و ارائه شود. در قسمت نخست گزارش، سیر تحول عرضه و تقاضای نیروی کار طی سالهای ۷۰-۱۳۵۵ در سه بخش زیر با عنوانهای: عرضه نیروی کار، تقاضای نیروی کار و بیکاری در ایران اختصاص خواهد داشت. در حالیکه قسمت دوم به آینده نگر در عرضه و تقاضای نیروی کار و بیکاری اختصاص خواهد داشت و در پایان نتیجه گیری همراه با پیشنهاداتی قطعی ارائه خواهد شد.

قسمت اول - عرضه و تقاضای نیروی کار و بیکاری (۷۰-۱۳۵۵)

بخش یکم - عرضه نیروی کار

ایران از جمله کشورهای است که با حدود ۳ درصد نرخ رشد واقعی نیروی کار و حدود ۱۱ تا ۱۴ درصد نرخ بیکاری در مقایسه با کشورهای که از نرخهای متعادل رشد نیروی کار برخوردارند در تهیه و تدوین برنامه های توسعه اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی خود ملزم به ایجاد فرصتهای شغلی به مراتب بیشتری می باشد زیرا افزون بر ایجاد فرصتهای شغلی متناسب با رشد نیروی کار، برای رویارویی با بیکاری موجود نیز به سرمایه بیشتری برای سرمایه گذاری نیازمند است.

بررسی آمار و اطلاعات مربوط به جمعیت و نیروی انسانی کشور در سالهای مورد مطالعه نشان می دهد که عرضه سالانه نیروی کار در فاصله سالهای ۱۳۵۵ و ۱۳۶۵ به طور متوسط حدود ۳۰۰ هزار نفر بوده است. این رقم در سالهای ۷۰-۱۳۶۵ به حدود ۳۸۰ هزار نفر افزایش یافته است که ناشی از رشد جمعیت طی ۱۵ سال اخیر می باشد.

مقایسه ارقام جدول شماره (۲) نشان می دهد که این رقم در سالهای دوره ۶۵-۱۳۵۵ برابر ۲۲ هزار بوده است.

در سالهای ۷۰-۱۳۶۵ در مقایسه با سالهای ۷۰-۱۳۵۵ نشاندهنده افزایش ۳/۶ بوده است، یعنی شغل جدید ۲۰۹۵ هزار وجود داشته است، در حالی که

و بیشتر) خارج از نیروی کار بودند و لذا اکلا غیر فعال محسوب می شوند (محصّلین و خانمهای خانه دار و غیره)

رشدی که موجب افزایش درصد جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر (جمعیت در سنین کار) به کل جمعیت بوده است و لذا از ۶۸/۲ درصد در سال ۱۳۵۵ به ۶۹/۲ درصد در سال ۱۳۷۰ (جدول شماره ۱) افزایش یافته است، در حالی که در سالهای ۶۵-۱۳۵۵ و ۷۰-۱۳۶۵ به ترتیب حدود ۹۸۷۲ هزار نفر و ۵۷۸۶ نفر به جمعیت واقع در سنین کار اضافه شده است. اما باید توجه داشت که تاثیر این افزایش به لحاظ افزایش جمعیت در گروه سنی زیر ده سال (جمعیت خارج از نیروی کار) و کاهش نرخ نیروی فعال (نسبت نیروی کار به کل جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر) از ۴۲/۶ درصد

بخش دوم - تقاضای نیروی کار

تقاضای نیروی کار بین سالهای ۷۰-۱۳۶۵ حدود ۱۹ درصد افزایش نشان می دهد. در این دوره تعداد شاغلین از ۱۱۰ هزار نفر به ۱۳۰ هزار نفر افزایش یافته و بیشترین سهم اشتغال به ترتیب مربوط به بخشهای صنعت و معدن، خدمات عمومی و اجتماعی و عمده فروشی و خرده فروشی بوده است.

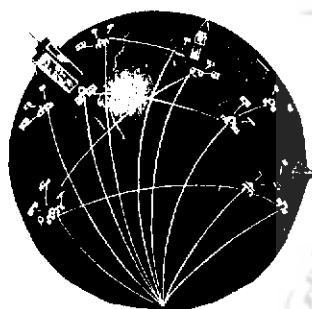
درواقع از حدود ۲۰۹۵ هزار شغل جدیدی که در این دوره ایجاد شده است حدود ۱۳۹۳ هزار (۶۶ درصد کل) شغل آن مربوط به این سه بخش بوده است. در حالی که افزایش اشتغال در بخش کشاورزی دامداری و... فقط در حدود ۱/۰ درصد در سال (۱۴ هزار شغل جدید) بوده است. مضافاً به اینکه به طور کلی حدود یک پنجم نیروی کار کشور در بخش کشاورزی به کار اشتغال دارند. به هر تقدیر با ملاحظه ارقام مندرج در جدول شماره (۲) ملاحظه می شود که تقاضای نیروی کار

در سال ۱۳۷۰ (جدول شماره ۱)، کاهش یافته است. لذا نرخ رشد جمعیت ده ساله و بیشتر در بازار کار نسبتاً کمتر بوده است. این واقعیت نشاندهنده آنست که نرخ رشد جمعیت نیروی کار کمتر از نرخ رشد جمعیت ده ساله بیشتر بوده است، بدین معنی که کل افزایش جمعیت ده ساله و بیشتر وارد بازار کار نمی شوند. به طور مثال به طوری که در جدول شماره (۱) ملاحظه می شود، در سال ۱۳۷۰ حدود ۶۲ درصد جمعیت در سنین کار (۱۰ ساله

جدول شماره ۲ (الف)

جدول شاغلین ۱۰ ساله و بالاتر بر حسب گروههای کار

فعالیت	۱۳۵۵		۱۳۶۵		۱۳۷۰	
	تعداد	درصد به کل	تعداد	درصد به کل	تعداد	درصد به کل
۱- کشاورزی-دامداری	۳۹۹۲	۳۶/۰	۳۱۹۱	۲۹/۰	۳۲۰۵	۲۴/۵
۲- استخراج و معادن	۹۰	۱/۰	۲۴	۰/۲	۱۰۱	۰/۸
۳- صنعت	۱۶۷۲	۱۵/۰	۱۲۵۱	۱۳/۴	۲۰۱۳	۱۵/۴
۴- آب و برق و گاز	۶۲	۰/۷	۹۱	۰/۸	۱۲۹	۱/۰
۵- ساختمان	۱۱۸۹	۱۲/۵	۱۲۰۶	۱۱/۰	۱۳۷۲	۱۰/۵
۶- عمده فروشی، خرده فروشی، رستوران	۵۶۸	۵/۶	۸۷۶	۸/۰	۱۳۳۸	۹/۴
۷- حمل و نقل و ارتباطات	۴۳۱	۴/۹	۶۳۱	۵/۷	۷۶۲	۵/۸
۸- خدمات مالی-بیمه‌بندی	۱۰۰	۱/۲	۱۱۲	۱/۰	۱۹۵	۱/۵
۹- خدمات عمومی اجتماعی	۱۵۲۰	۱۴/۳	۳۰۵۰	۲۷/۷	۳۵۱۸	۲۶/۹
۱۰- سایر-بیمه‌بندی-سند	۵۷	۰/۵	۳۶۰	۳/۳	۵۶۳	۴/۲
کل	۸۷۹۹	۱۰۰	۱۱۰۰۲	۱۰۰/۰	۱۳۰۱۷	۱۰۰/۰

جدول شماره (۱)

توزیع جمعیت بر حسب گروههای عمده سنی، نیروی کار و نرخ فعالیت

ارقام : به هزار نفر

کروه سنی %	۱۳۵۵	درصد به کل	۱۳۶۵	درصد به کل	۱۳۷۰	درصد به کل	نرخ رشد سالانه ۶۵-۱۳۵۵	کل رشد ۷۰-۱۳۶۵
۰- ۹ ساله	۱۰۷۰۶	۳۱/۸	۱۶۵۲۱	۳۳/۵	۱۷۱۷۷	۳۰/۸	۴/۴ %	۰/۷
۱۰ ساله و بیشتر	۲۳۰۰۲	۶۸/۲	۳۲۸۷۲	۶۶/۵	۳۸۶۶۰	۶۹/۲	۳/۶ %	۳/۳
جمع	۳۳۷۰/۱	۱۰۰/۰	۴۹۴۴۵	۱۰۰/۰	۵۵۸۳۷	۱۰۰/۰	۳/۹ %	۲/۴ %
تعداد نیروی کار	۹۷۹۶	---	۱۲۸۲۰	---	۱۴۳۲۷	---	۲/۷ %	۲/۸ %
نرخ فعالیت	۴۴/۶ %	---	۳۹ %	---	۳۸/۱	---	---	---
جمعیت غیر فعال	۵۷/۴ %	---	۶۱ %	---	۶۱/۹	---	---	---

جدول (۲ ب)

جدول تغییر شاغلین ۱۰ ساله و بالاتر بر حسب گروههای کار

فعالیت	تغییر ۶۵ - ۱۳۵۵		تغییر ۷۰ - ۱۳۶۵		نرخ رشد سالانه
	تعداد	کل رشد (%)	تعداد	کل رشد (%)	
۱- کشاورزی و دامداری	۱۹۹	۱۰۶/۷	۱۴	۱۰۰/۴	۰/۱
۲- استخراج و معادن	-۵۸	-۳۵۶/-	۶۹	-۳۱۵/۶	-۱۱/-
۳- صنعت	-۲۲/۱	-۸۶۸/-	۵۶۳	۱۳۸/۸	-۱/۲
۴- آب و برق و گاز	۲۹	۱۴۶/۸	۳۸	۱۴۱/۸	۳/۹
۵- ساختمان	۱۷	۱۰۱/۴	۱۶۶	۱۱۳/۹	۰/۱
۶- عمده فروشی، خرده فروشی، رستوران	۲۰۸	۱۳۱/۱	۳۶۲	۱۴۱/۳	۲/۸
۷- حمل و نقل و ارتباطات	۲۰۰	۱۴۶/۴	۱۳۱	۱۲۰/۸	۳/۹
۸- خدمات مالی بیمه ملی	۱۴	۱۱۴/-	۸۱	۱۷۱/-	۱/۴
۹- خدمات عمومی، اجتماعی	۱۵۳۰	۳۰۰/۷	۴۶۸	۱۱۵/۳	۱۱/۷
۱۰- فعالیتهای طبقه بندی نشده	۲۸۵	۵۸۰/-	۲۰۳	۱۵۶/۴	۱۹/۳
کل	+۲۲۰۳	%۱۲۵	۲۰۹۵	۱۱۹/-	۲/۲

بررسی کم و کیف عرضه و تقاضای نیروی کار نشان می دهد که طی دوره مورد بررسی، تقاضای نیروی کار به مراتب از عرضه آن کمتر بوده است. واقعیتی که ناشی از کاهش نسبت سرمایه گذاری لازم به عرضه نیروی کار و ناشی از کاهش درآمد دولت، به طور مثال فروش نفت بوده است که در سال ۱۳۶۵ به حدود یک سوم سال ۱۳۵۵ کاهش یافته (جدول شماره ۴) و در نتیجه منجر به کاهش سرمایه گذاری شده است. یابروز جنگ تحمیلی، و یا مسائل دیگر، به هر حال به طوری که در جدول شماره (۴) ملاحظه می شود کل سرمایه گذاری در

سال ۱۳۵۵ از ۲۳۲۸۸ میلیارد ریال به ۱۶۴۵۹ میلیارد ریال در سال ۱۳۶۵ (به قیمت های سال ۱۳۶۱) کاهش یافته است. افزون بر این، ملاحظه جدول مورد اشاره نشان می دهد که سرمایه گذاری در بخش های کشاورزی، صنعت و معدن، نفت و گاز، ساختمان، آب و برق، حمل و نقل، ارتباطات مستقلات و... در سال ۱۳۶۰ و ۱۳۶۵ در مقایسه با سال ۱۳۵۵ کاهش شدید نشان می دهد و لذا تردید نیست که تولید ناخالص داخلی نیز پراثر کاهش سرمایه گذاری کاهش نشان می دهد و از ۱۱۲۵۴۳ میلیارد ریال به ۱۳۰۹۷ میلیارد ریال در سال ۱۳۵۵ به ۹۸۶۱۷ میلیارد ریال در سال ۱۳۶۵ کاهش یافته است.

بررسی تعداد بیکاران بر حسب جنسیت نشان می دهد که از کل جمعیت بیکار ۱۶۴۰ هزار نفر در سال ۱۳۷۰ حدود ۷۶ درصد آن را مردان و حدود ۲۴ درصد را زنان تشکیل می دهند.

جدول شماره ۳
عرضه و تقاضای نیروی کار و نرخ بیکاری

ارقام: به هزار نفر

جمعیت	سال	۱۳۵۵	۱۳۶۵	۱۳۷۰
۱- کل جمعیت		۳۳۷۰۸	۴۹۴۴۵	۵۵۸۳۷
۲- جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر		۲۳۰۰۲	۳۲۸۷۳	۳۸۶۶۰
۳- نرخ فعالیت (درصد)		%۴۲/۶	۳۹/-	۳۸/۱
۴- عرضه نیروی کار		۹۷۹۶	۱۲۸۲۰	۱۴۷۳۷
۵- تقاضای نیروی کار		۸۷۹۹	۱۱۰۰۲	۱۳۰۹۷
۶- تعداد بیکار (۴-۵)		۹۹۷	۱۸۱۸	۱۶۴۰
۷- نرخ بیکاری (درصد) (۴-۵)		%۱۰/۱	%۱۴/۲	%۱۱/۱
۸- درصد تقاضای نیروی کار به عرضه نیروی کار (۴-۵)		%۸۹/۸	%۸۵/۸	%۸۸/۹

(جمعیت خارج از نیروی کار مانند محصل، خانه دار و غیره)
**نیروی کار مساوی است با عرضه نیروی کار
**اشتغال مساوی است با تقاضای نیروی کار

بخش سوم
بیکاری در ایران

بررسی کم و کیف عرضه و تقاضای نیروی کار در ایران نشان می دهد که عرضه نیروی کار همواره بیش از تقاضای نیروی کار بوده است (جدول شماره ۳). همان گونه که در جدول شماره (۳) مشاهده می شود تقاضای نیروی کار در ۱۳۶۵ و ۱۳۷۰ به ترتیب ۸۵/۵ درصد و ۸۸/۹ درصد کل عرضه نیروی کار بوده است و لذا در سال ۱۳۷۰ نرخ بیکاری حدود ۱۱/۱ درصد و تعداد بیکاران بالغ بر حدود ۱۶۴۰ هزار نفر بوده است. در سال ۱۳۶۵ تعداد بیکاران ۱۸۱۸ هزار نفر و نرخ بیکاری برابر ۱۴/۲ درصد بوده است که بالاترین نرخ بیکاری را نشان می دهد. در همان سال افزایش نرخ بیکاری در نقاط شهری ۱۵/۷ درصد بوده است.

جدول شماره (۴)

سرمایه‌گذاری، تولید ناخالص داخلی (به قیمت ثابت سال ۱۳۶۱)

ارقام، به میلیارد ریال

بخش	۱۳۵۵	۱۳۶۰	۱۳۶۵	۱۳۷۰
کل سرمایه‌گذاری (به قیمت ثابت ۱۳۶۱)	۲۲۲۸/۸	۱۷۲۲/۲	۱۶۴۵/۹	۱۹۲۲/۱
۱- کشاورزی	۱۸۷/۸	۱۲۸/۲	۹۲/-	۱۲۲/-
۲- صنعت و معادن	۳۷۰/۵	۱۰۹/۹	۱۱۱/۱	۲۶۲/۴
۳- نفت و گاز	۶۲۰/۱	۱۱۵/-	۸۹/۴	۱۱۰/۵
۴- ساختمان	۲۷/۳	۲۲/۹	۱۱/۹	۵۷/۵
۵- آب و برق	۲۶۲/-	۱۰۲/۴	۱۱۰/۲	۱۵۱/۵
۶- خدمات				
(۱) حمل و نقل	۲۵۸/۵	۲۲۲/۹	۱۷۰/۴	۲۷۱/۲
(۱۱) ارتباطات	۹۹/۷	۴۱/۲	۳۴/۹	۲۷/۲
(۱۱۱) مخابرات	۹۵۶/۴	۶۷۸/۴	۷۹۲/۲	۵۷۱/۵
(۱۷) سایر	۲۲۲/۵	۴۰۹/۹	۲۲۹/-	۴۵۷/۱
II درآمد از نفت و گاز	۱۴۲۹/۰	۹۲۷/۹	۲۲۲/۸	۲۵۴۹/۲
III تولید ناخالص داخلی	۱۱۲۵۴/۲	۹۱۷۵/۲	۹۸۶۱/۷	۱۱۸۲۲/۸

بررسی نرخ بیکاری در مناطق شهری و روستایی گویای این واقعیت است که در سال ۱۳۷۰ نرخ بیکاری در نقاط شهری به حدود ۱۰/۳ درصد رسید که در مقایسه با نرخ بیکاری ۱۵/۷ درصد در سال ۱۳۶۵ حاکی از کاهش نرخ بیکاری و تعداد

بیکاران در مناطق شهری می‌باشد. و در مورد نرخ بیکاری در مناطق روستایی نیز ملاحظه می‌شود که رقم آن به ۱۲/۱ درصد رسیده است که در مقایسه با سالهای ۱۳۵۵ و ۱۳۶۵ حاکی از کاهش نرخ بیکاری در نقاط روستایی می‌باشد

جدول شماره (۵)

نرخ بیکاری در نقاط شهری و روستایی

ارقام، به هزار نفر

سال	مناطق شهری			مناطق روستایی		
	نرخ بیکاری	تقاضای نیروی کار	عرضه نیروی کار	نرخ بیکاری	تقاضای نیروی کار	عرضه نیروی کار
۱۳۳۵	۸۶	۱۸۰۷	۲۱۷۳	۷۳	۴۱۰۰	۲۱۷۳
۱۳۴۵	۱۵۸	۲۶۰۱	۵۰۷۳	۵۶۸	۴۵۰۵	۵۰۷۳
۱۳۵۵	۲۲۳	۴۱۱۳	۵۴۶۱	۷۷۲	۴۴۸۷	۵۴۶۱
۱۳۶۵	۱۰۷۳	۵۹۵۳	۵۷۲۸	۷۴۰	۴۹۸۸	۵۷۲۸
۱۳۷۰	۸۸۰	۷۶۰۹	۶۱۵۱	۷۲۶	۵۲۰۵	۶۱۵۱

بررسی تعداد بیکاران بر حسب گروه سنی، در سطح کشور، نقاط شهری و ارقام مربوط در مورد کشور، نقاط شهری و روستایی به ترتیب حدود ۵۵ درصد، ۶۵/۲ درصد و ۶۴/۶ درصد کل جمعیت بیکار بوده است. از نقطه نظر گروه سنی ملاحظه می‌شود که ۶۴/۶ درصد بیکاران را جمعیت جوان که در گروه‌های سنی ۱۵ تا ۲۹ ساله قرار دارند تشکیل می‌دهند. در حالی که این رقم در مورد گروه سنی ۲۴-۳۰ ساله تا ۵۴-۵۰ ساله به ترتیب ۱۵ درصد در سطح کشور، ۱۷/۴ درصد در نقاط شهری و ۱۲/۳ درصد در نقاط روستایی می‌باشد (جدول شماره ۶)

جدول شماره (۶)

تعداد بیکار برحسب گروههای سنی و مناطق شهری و روستایی

ارقام : به هزار نفر

مناطق گروهها	کل کشور		شهر		روستایی	
	تعداد بیکار	درصد به کل	تعداد بیکار	درصد به کل	تعداد بیکار	درصد به کل
۱۰-۱۴	۱۲۲	۸/۸	۴۰	۴/۵	۱۰۰	۱۳/۴
۱۵-۱۹	۲۲۲	۲۷/۱	۱۹۹	۲۴/۶	۲۳۱	۲۲/۳
۲۰-۲۲	۲۴۸	۲۶/۷	۲۵۸	۲۹/۳	۱۷۷	۱۳/۷
۲۵-۲۹	۱۸۳	۱۱/۱	۱۱۷	۱۴/۳	۶۲	۸/۶
۳۰-۳۴	۸۸	۵/۴	۵۶	۶/۴	۳۲	۴/۳
۳۵-۳۹	۵۵	۳/۲	۴۴	۳/۹	۲۰	۲/۷
۴۰-۴۴	۴۷	۲/۲	۲۳	۲/۶	۱۴	۱/۹
۴۵-۴۹	۲۹	۱/۸	۱۸	۲/-	۱۱	۱/۵
۵۰-۵۴	۳۶	۲/۲	۲۲	۲/۵	۱۴	۱/۹
۵۵-۵۹	۴۲	۴/۶	۲۶	۳/-	۱۶	۲/۱
۶۰-۶۴	۵۰	۴/-	۳۰	۳/۴	۲۰	۲/۷
۶۵ و بیشتر	۹۳	۵/۷	۵۶	۶/۲	۳۷	۴/۹
نامشخص	۱	---	۱	۰/۱	---	---
کل	۱۶۴۰	۱۰۰/-	۸۸۰	۱۰۰	۷۶۰	۷۴۴

* ارقام مربوط به جمعیت غیر ساکن فقط در ستونهای مربوط به کل کشور منظور شده است.

جدول شماره (۷)

جمعیت بیکار برحسب سطح سواد

ارقام : به هزار نفر

سطح سواد	مرد و زن		مرد		زن	
	تعداد در صد	تعداد در صد	تعداد در صد	تعداد در صد	تعداد در صد	تعداد در صد
۱ - بی سواد	۵۹۸	۳۲/۹	۵۱۲	۳۴/۵	۸۶	۲۵/۸
۲ - ابتدائی	۳۹۳	۲۱/۶	۳۳۲	۲۳/-	۵۱	۱۵/۳
۳ - راهنمایی	۲۵۲	۱۲/۱	۲۲۲	۱۵/۱	۳۰	۸/۰
۴ - متوسط	۴۶۵	۲۵/۶	۳۲۲	۲۲/-	۱۴۳	۴۱/۴
۵ - عالی	۳۳	۱/۸	۲۵	۱/۷	۸	۲/۴
۶ - موزه علمیه و دینی	۲۲	۱/۲	۱۲	۱/۱	۱۰	۲/۴
۷ - سایر (ظهار نشده و نامشخص)	۵۰	۲/۷	۳۹	۲/۶	۱۱	۳/۳
۸ - جمع	۱۸۱۹	۱۰۰/-	۱۲۸۶	۱۰۰/-	۵۳۳	۱۰۰/-

جدول شماره (۹)

نرخ رشد سالانه تولید ناخالص داخلی، سرمایه گذاری و اشتغال در

برنامه دوم

اشتغال	سرمایه گذاری	تولید ناخالص داخلی
۹۱/۹	۱۰/۵	۴/۳
* ۳۴/۶	۶/-	۶/۲
---	۸/۱	** ۲/۳
۶/-	۱۵/۳	*** ۸/-
	۱۰/۸	۶/۳
**** ۵/۲	۱۱/۳	۶/۳
	۱۱/۸	۲/۷
---	۱۲/۶	---
۳/-	۸/۶	۲/۷
۴/۴	۱۱/-	۵/۸

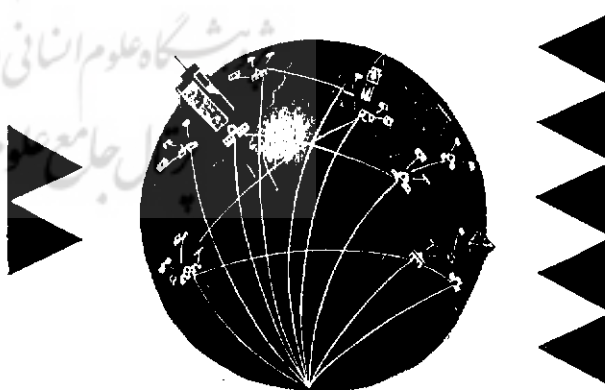
** شامل صنعت و معدن، نفت و ساختمان

*** فقط نفت

**** شامل گاز

****: حمل و نقل و ارتباطات

مأخذ: سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۶۵ ص ۲۴۳ - مرکز آمار ایران

آمار و ارقام مربوط به جمعیت بیکار

برحسب سواد برای سال ۱۳۷۰ در دست

نیست، اما بر اساس سرشماری سال ۱۳۶۵

حدود ۳۳ درصد کل جمعیت

بیکار را جمعیت بیسوادان شامل بوده است،

حدود ۲۵/۶ درصد را بیکاران دارای آموزش

متوسطه شامل بوده اند، ضمن این که

بیکاران آموزش عالی جمعا ۳۳

نفر بوده اند. (جدول شماره ۷)